

Dějiny USA po roce 1945

Konec 2. světové války

Druhá světová válka definitivně skončila 2. 9. 1945 (v Evropě 8. 5. 1945) podpisem japonské kapitulace na palubě americké lodi Missouri kotvící v Tokijském zálivu. Ve druhé světové válce padlo asi 300000 amerických vojáků. USA byly, vedle SSSR, hlavním vítězem 2. světové války a posílily své postavení. Jsou ekonomicky i vojensky nejsilnější zemí světa a zpočátku mají jaderný monopol (SSSR měl první atomovou bombu až v roce 1949).

12. 4. 1945 - umírá Franklin Delano Roosevelt krátce poté, co se stal počtvrté za sebou prezidentem USA., místo něj nastupuje jeho viceprezident **Harry Truman** (prezidentem byl v letech 1945-1953, téměř celá dvě volební období). Velmi ostře se postavil proti rozšiřování komunismu.

V roce 1951 byl přijat 22. dodatek, který stanovil, že prezidentem může být kdokoliv maximálně dvě volební období (zvolen může být 2x, a pokud vykonával již předtím funkci prezidenta, na kterého „povýšil“ z titulu viceprezidenta, déle než dva roky, pak může být zvolen pouze jednou).

Američtí prezidenti po druhé světové válce

33. Harry Truman (demokrat)	1945-1953
(první období dokončil za FDR)	
34. Dwight Eisenhower (republikán)	1953-1961
35. John Fitzgerald Kennedy (demokrat)	1961-1963 (zastřelen v Dallasu)
36. Lyndon Johnson (demokrat)	1963-1969
(první období dokončil za JFK)	
37. Richard Nixon (republikán)	1969-1974 (abdikoval)
38. Gerald Ford (republikán)	1974-1977 (dokončil za Nixona)
39. Jimmy Carter (demokrat)	1977-1981
40. Ronald Reagan (republikán)	1981-1989
41. George Bush senior (republikán)	1989-1993
42. Bill Clinton (demokrat)	1993-2001
43. George Bush junior (republikán)	2001-2009
44. Barack Obama (demokrat)	2009- ?

26. 6. 1945 - **založení OSN**. Na konferenci v San Francisku (jednalo se od 25. dubna do června 1945) byla tento den přijata Charta OSN. Tento zakládající dokument podepsalo celkem 51 států, včetně Československa.

červenec-srpen 1945 - **konference v Postupimi**. Harry Truman (USA), Clement Attlee (VB) a Stalin tu podepsali Postupimskou dohodu.

Velkou Británii zastupoval na začátku konference Winston Churchill. Protože prohrál volby, vystřídal ho během konference labourista a nový premiér Clement Attlee, který pak podepsal i Postupimskou dohodu. V Postupimské dohodě byla mj. dohodnuta demilitarizace a denacifikace Německa a potrestání německých válečných zločinců. Bylo schváleno „posunutí Polska“ (nové hranice na Odře a Nise) a schválen princip odsunu Němců z Polska, Československa a Maďarska. Německo bylo rozděleno do 4 okupačních zón, stejně tak i hlavní město Berlín (sektory).

listopad 1945-říjen 1946 - **Norimberský proces**. 12 nacistických pohlavárů bylo odsouzeno k trestu smrti. Popraveno bylo jen 10 lidí, protože Hermann Göring se popravě vyhnul sebevraždou a Martin Bormann byl odsouzen v nepřítomnosti a nebyl nikdy dopaden. Nejvýznamnějším popraveným tak byl Joachim von Ribbentrop, ministr zahraničí Německa. Další byli odsouzeni do vězení, 3 obžalovaní byli osvobozeni. Nejdéle seděl Rudolf Hess, který dostal doživotí. V roce 1987 spáchal ve věznici Spandau, kde byl vězněn od roku 1946, ve věku 93 let sebevraždu.

Počátek studené války

Počátky studené války spadají do doby, kdy byl prezidentem USA **Harry Truman** (1945-1953).

5. 3. 1946 – **Churchillův projev ve Fultonu** (stát Missouri, USA) – poprvé použil termín „železná opona“, která se podle něj rozprostřela od Štětína po Terst. Tento projev je obvykle považován za symbolický **počátek studené války**.

12. 3. 1947 – projev prezidenta USA Harryho Trumana, formulována **Trumanova doktrína – zadržování komunismu**. USA podpoří všechny země, které jsou ohroženy komunismem. Konkrétně to v této době platilo hlavně pro Řecko a Turecko, kde hrozilo, že spadnou do zóny vlivu SSSR.

5. 6. 1947 **Marshallův plán** – přednesl ho ministr zahraničí USA George Marshall. Návrh hospodářské a finanční pomoci evropským zemím. SSSR ho odmítl. Československo a Polsko se ho chtěly zúčastnit, ale pod nátlakem SSSR byly nuceny odmítnout. Díky Marshallově plánu povstala hospodářsky západní Evropa z trosek a v roce 1952 se dostala na předválečnou úroveň.

1948-1949 – 1. berlínská krize – více viz „Konflikty“ – sovětský neúspěch, krize vyústila ve vznik dvou německých států v roce 1949.

1949 (4. 4.) - **založení NATO**. NATO (North Atlantic Treaty Organization) vzniklo podpisem **Washingtonské smlouvy**. Klíčový je **článek 5**, který říká, že útok na jednoho ze signatářů je považován za útok na všechny členy aliance. K původním členům aliance (Belgie, Kanada, Dánsko, Francie, Island, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Velká Británie, USA) přibylo v roce 1952 Řecko a Turecko a roku 1955 Spolková republika Německo. Hlavním sídlem aliance byla zpočátku Paříž. Poté, co Francie vystoupila z vojenských struktur aliance (1966 - za de Gaulla), bylo sídlo přeneseno do Bruselu.

1950–1953 – válka v Koreji – Stalin podporuje Severní Koreu. Více viz „Konflikty“.

Dwight Eisenhower (1953 - 1961)

Po Trumanovi nastoupil do prezidentského úřadu Dwight Eisenhower, přezdívaný „Ike“. Za druhé světové války velel jako vrchní velitel invazi do Normandie. Byl velmi populární. Za něj byla ukončena válka v Koreji.

Eisenhowerova doktrína (1957) - USA slíbily hospodářskou i vojenskou pomoc jakékoliv zemi Blízkého východu, ohrožené komunistickou expanzí. Po suezské krizi (1956) se USA obávaly přílišného sovětského vlivu na Blízkém východě (egyptský prezident Násir spolupracoval se Sověty).. Doktrínu formuloval ministr zahraničí USA John Foster Dulles, který často vyhrožoval nasazením jaderných zbraní, pokud by byly ohroženy životně důležité zájmy USA.

Atmosféra studené války v USA

Manželé Rosenbergovi. Julius a Ethel Rosenbergovi byli členy Komunistické strany USA. Soud jim v roce 1951 prokázal, že v letech 1944-1945 předali sovětskému agentovi přísně tajné materiály o vývoji atomové bomby. Byli odsouzeni k smrti a v roce 1953 byli popraveni. Rosenbergovi se nepřiznali, i když jim za přiznání bylo nabídnuto snížení trestu. Obvinění však byla pravdivá, i když přísnost trestu je sporná.

Mccarthismus - tažení proti komunismu, které vedl v letech 1950-1954 republikánský senátor **Joseph McCarthy**. Všude viděl komunistické spiknutí a nařkl ze spolupráce s komunisty řadu lidí, aniž se mu obvinění podařilo prokázat. Napadl dokonce i ministra zahraničí George Marshalla. Velká část americké veřejnosti se však komunismu bála a uvěřila mu. Jako předseda jednoho z výborů Senátu pak obvinil i armádu, že je prolezlá komunisty. Jeho veřejný výslech nakonec přenášela i televize. Při něm se tak znemožnil svými metodami (urážením kde koho a bezohledností), že se veřejné mínění nakonec postavilo proti němu. Avšak mnoho lidí za McCarthyho éry trpělo. Tak například geniální vědec **Robert Oppenheimer**, otec americké atomové bomby, se postavil proti vývoji vodíkové bomby. Byl obviněn z komunistického smýšlení a byla mu zakázána účast na dalších projektech.

John Fitzgerald Kennedy (1961 - 1963)

Kennedy byl mladý (narozen 1917, do té doby nejmladší prezident USA), sympatický a měl krásnou ženu Jacqueline. Ve volbách v roce 1960 těsně porazil Richarda Nixona. V kampani měl Nixon dlouho navrch, ale situaci zvrátily televizní debaty, v nichž Kennedy okouznil veřejnost. První katolík v prezidentském úřadě! Bratr Johna, Robert Kennedy, vykonával za jeho vlády funkci ministra spravedlnosti.

Do Kennedyho éry spadají dvě krize studené války - 2. berlínská krize (1961 - stavba Berlínské zdi) a Karibská krize (1962) - nejhorší bod studené války! Kennedy se začal silně angažovat ve Vietnamu, když poslal do Jižního Vietnamu vojenské poradce. Kennedy také vyhlásil program Apollo s cílem dostat Američany na Měsíc do konce 60. let. Hlavní konstruktér rakety Saturn V byl Wernher von Braun (žil 1912-1977), německý konstruktér raket V2.

Kennedy byl **zastřelen** v roce **1963** (22. 11.) **v texaském Dallasu** za dosud nevyjasněných okolností. Údajný vrah, Lee Harvey Oswald, byl sám zastřelen dva dny po atentátu při převozu z policejní stanice do věznice v přímém přenosu. (Střílel Jack Leon Rubinstein, majitel restaurace, z bezprostřední blízkosti). Robert Kennedy, bratr JFK, byl zastřelen v roce 1968 během volební kampaně (kandidoval na prezidenta). John Kennedy, syn JFK, zahynul při leteckém neštěstí v roce 1999.

Lyndon Johnson (1963-1969)

Nastoupil po vraždě Kennedyho jako jeho viceprezident, poté byl ještě jednou zvolen. Jeho vláda je spojena především s válkou ve Vietnamu (1964 - „eskalace“ - oficiální vstup USA do války) a s protesty proti ní (statisíkové demonstrace převážně mladých lidí).

Hnutí za občanská práva v USA (50. a 60. léta)

V USA byla po válce v jižních státech běžná **rasová segregace** (oddělení). Školy, veřejné prostory i dopravní prostředky byly zvlášť pro černé a zvlášť pro bílé. Na jihu se uplatňovala teorie „oddělení, ale sobě rovní“. V roce 1954 rozhodnul Nejvyšší soud USA, že rasová segregace je protiústavní. Avšak bělošské orgány na jihu se odmítaly rozhodnutí Nejvyššího soudu podřídit a dál černochoy diskriminovaly. V roce 1955 byla v alabamském **Montgomery** zatčena černá žena za to, že neuvolnila

v autobuse místo bílému muži. Černoši reagovali bojkotem autobusové dopravy. V roce 1957 se 9 černých studentů pokusilo nastoupit na „bělošskou“ střední školu ve městě **Little Rock** (Arkansas). Guvernér státu Arkansas povolal národní gardu, aby jim zabránila ve vstupu do budovy. Prezident Eisenhower na incident reagoval vysláním 1000 výsadkářů, kteří měli ochránit 9 černých studentů a zůstali v Little Rocku po celý školní rok. Brzy po těchto událostech byla rasová segregace na jihu oficiálně zrušena, avšak zvláště ve státech hlubokého jihu byli černoši nadále diskriminováni. Mj. bylo černochům bráněno volit, protože je místní úřady pod různými záminkami (např. „test gramotnosti“) odmítaly zapsat na volební seznamy.

Do čela hnutí za občanská práva se postavil černý baptistický kazatel **Martin Luther King**, který vyhlásil kampaň „bojovného nenásilí“. Jeho přívrženci postupovali podobně jako Gándhí v Indii - klidně se nechali zbít, aniž se jakkoliv bránili. V roce 1963 demonstrovalo ve Washingtonu za občanská práva 200 000 lidí - **největší demonstrace za lidská práva v dějinách USA**. Na této demonstraci pronesl před Lincolnovým památníkem Martin Luther King svůj slavný projev „Měl jsem sen“, v němž představil svoji vizi Ameriky bez rasových předsudků. V roce 1964 dostal King Nobelovu cenu míru. Martin Luther King byl zavražděn v roce 1968 bílým fanatikem v Memphisu (stát Tennessee). Část černochů však s Kingovým postojem nesouhlasila a začala používat násilí - např. hnutí Black Power (Černá moc) a Černí panteři. Ve druhé polovině 60. let probíhaly v mnoha městech USA rasové bouře, při nichž musela být nasazena armáda.

60. léta v USA byla i dobou **vzpoury mladé generace** proti společenským konvencím. Opoziční kultura - sex, drogy (marihuana, LSD), rockenroll. Hnutí hippies - symbolem tohoto hnutí navždy zůstane především Woodstock - rockový festival pod širým nebem v roce 1969 na jedné farmě, kterého se zúčastnilo 300000 - 400000 lidí.

Richard Nixon (1969 - 1974)

Nixon dosáhnul významných úspěchů na poli zahraniční politiky. Ukončil angažování USA ve Vietnamu („vietnamizace“ konfliktu) - poslední vojáci odešli z Vietnamu v roce 1973. Navázal styky s Čínou a rovněž ve vztazích se SSSR došlo k určitému uvolnění - **détente**. Nixon totiž v roce 1972 navštívil nejen Čínu, ale i SSSR. Détente se dá datovat přibližně léty 1972-1979 (Afgánistán). Výrazný vliv na tuto politiku měl **Henry Kissinger**, poradce pro otázky národní bezpečnosti za prezidentů Nixona a Forda. Ten připravil „schůzku století“ (1972) a v roce 1973 podepsal mírovou dohodu o Vietnamu (dostal za to Nobelovu cenu míru). Výrazným způsobem se také angažoval na Blízkém východě (kyvadlová diplomacie mezi Egyptem a Izraelem po Jomkippurské válce v roce 1973).

Ropné šoky v 70. letech

Během jomkippurské války (1973) mezi Izraelem a Egyptem dodávaly USA ve velkém zbraně Izraeli (Egypt byl ovšem předtím pro změnu vyzbrojen sovětskými zbraněmi). Arabští členové OPEC se rozhodli využít ceny ropy jako politickou zbraň (a zároveň se zahojit ekonomicky). Zvýšili jednostranně cenu ropy a její výši udržovali vysokou tím, že nadále snižovali těžbu ropy. Dále uvalili embargo na dovoz ropy do USA. Mezi roky 1972 - 1974 stoupla cena ropy 6x. Další velký nárůst ropy zapříčinila islámská revoluce v Íránu v roce 1979. Více než USA to ohrozilo západní Evropu, která do té doby prakticky netěžila ropu. Zvýšení cen vyvolalo ekonomickou krizi a inflaci. Zároveň to vedlo k úsporám energie (např. auta s nižší spotřebou) a k hledání nových zdrojů ropy (USA zvýšily těžbu, Velká Británie, Norsko a Nizozemsko začaly těžit ropu a zemní plyn ze Severního moře). Dnes je vliv států OPEC na vývoj ceny ropy daleko nižší než v 70. letech.

Aféra Watergate

Vnitropolitický skandál, hýbající americkou politikou v letech 1972-1974. Během prezidentské volební kampaně v roce 1972 byli ve volební centrále Demokratické strany v Komplexu Watergate chyceni zloději. Nixon nakonec ve volbách zvítězil a v roce 1973 začal své druhé volební období jako prezident. Demokraté po volbách obvinili republikány, že se snažili v centrále demokratů získat důležité materiály a odposlouchávat demokraty během jednání. U soudu vyšlo najevo, že zloději byli spojeni s volebním štábem republikánské strany a že se Nixon snažil v aféře Watergate zahlazovat stopy. Nixon navíc nechal instalovat odposlouchávací zařízení přímo v Bílém domě, z čehož vyplývalo, že musel vědět o vloupání do Watergate. Vyšetřování neprokázalo, že vloupání do komplexu Watergate nařídil přímo Nixon, ale minimálně o něm musel vědět. Nixon si totiž nahrával všechny schůzky v Bílém domě a svědci u soudu vypověděli, že se o Watergate v Bílém domě několikrát mluvílo a že to musí být zachyceno na magnetofonových páscích. Během vyšetřování rezignovala celá řada lidí okolo Nixona. V červenci 1974 nakonec Nejvyšší soud USA nařídil Nixonovi vydat magnetofonové pásky, na nichž byly zachyceny odposlechy z Bílého domu (důkaz zatajování důkazů Nixonem). **Nixon** proto v srpnu **1974 rezignoval na svou funkci**. Hrozilo mu trestní stíhání, ale nový prezident Ford mu udělil milost. Nixon byl třetím prezidentem USA v historii, který podal rezignaci.

Válka ve Vietnamu a aféra Watergate výrazně otřásla důvěrou veřejnosti v americký politický systém, který ale tyto otřesy ustál. Bouře na vnitropolitické scéně dočasně oslabily postavení USA ve světě.

Gerald Ford (1974 - 1977)

Ford byl jediným nevoleným prezidentem v dějinách USA! Normálně je totiž spolu s prezidentem ve volbách volen i viceprezident, který v případě odstoupení, odvolání či smrti prezidenta nastupuje automaticky na jeho místo. Avšak Nixonův první viceprezident (Spiro Agnew) na svou funkci rezignoval již před Nixonem, v roce 1973 (prokázalo se totiž, že přijímal úplatky od podnikatelů). Nový viceprezident, Gerald Ford, byl jmenován Nixonem. Podle 25. dodatku (z roku 1967) Ústavy USA jmenuje náhradního viceprezidenta prezident se souhlasem obou komor Kongresu.

Jimmy Carter (vlastním jménem James, 1977-1981)

Stejně jako Ford, byl i Carter nevýrazným prezidentem. Největším neúspěchem jeho vlády bylo fiasko při pokusu o osvobození rukojmí v Íránu (operace Eagle Claw, rok 1980). Jelikož v roce 1980 byly další prezidentské volby, znamenal tento neúspěch konec nadějí na Carterovo znovuzvolení. Naopak velkým úspěchem byly **dohody mezi Izraelem a Egyptem z Camp Davidu**. Carter pozval v roce 1978 na své prezidentské venkovské sídlo egyptského prezidenta Anvara Sadata a izraelského premiéra Menachema Beginu k rozhovorům. V roce 1979 byla podepsána **mírová smlouva mezi Egyptem a Izraelem**, kdy se Izrael zavázal, že do roku 1982 vyklidí Sinaj. Mírová smlouva byla podepsána 26.3.1979 ve Washingtonu, ale říká se tomu mír (dohoda) z Camp Davidu, protože tam se to dohodlo.

Ronald Reagan (1981-1989)

Bývalý hollywoodský herec, narozen 1911 (do úřadu vstoupil až v 69 letech!). V roce 1981 na něj byl spáchán atentát (zasažen z revolveru do plic), ale rychle se vyléčil. Označil SSSR za „Říši zla“, jednal se Sověty tvrdě, výrazně zvýšil výdaje na zbrojení, ale nakonec podepsal s Gorbačovem v roce 1987 historickou smlouvu o likvidaci raket středního doletu. „(Sověti) jsou připraveni spáchat jakýkoliv zločin, jakoukoliv lež či podvod a vůbec udělat cokoli, co by podpořilo světový komunismus“ (Ronald Reagan na jedné tiskové konferenci).

Reagan řešil řadu mezinárodních problémů silou:

Grenada: V roce 1983 americká vojska obsadila **Grenadu**, kde svrhla radikální levicovou vládu (hrozilo, že Grenada se stane „novou Kubou“).

Libye: V roce 1986 podnikly USA nálet na Libyi (bombardování Tripolisu), aby potrestaly Kaddáfího za jeho podporu terorismu. Ta však pokračovala. V roce 1988 libyjští atentátníci vyhodili do vzduchu letadlo nad skotským městem Lockerbie (270 mrtvých). USA a Západ dál vystupňovaly tlak na Libyi (mj. hospodářské sankce), která se ocitla v mezinárodní izolaci a Muammar Kaddáfí nakonec „dostal rozum“ a začal spolupracovat se Západem. V roce 2011 byl svržen povstanci (kteří měli leteckou podporu bombardérů NATO, angažovala se hlavně Velká Británie a Francie) a nakonec byl povstanci objeven v jedné odpadní rouře a zastřelen.

Nikaragua: USA podporovaly nikaragujské povstalce („contras“) v boji proti místní levicové vládě, která začala spolupracovat se Sovětským svazem. V aféře Irangate vyšlo najevo, že peníze na podporu povstalců získali Američané z prodeje zbraní Íránu. Akci řídila CIA a NSC (cílem bylo rovněž osvobodit americká rukojmí v Íránu). Zpravodajské služby to dělaly tajně, bez vědomí Kongresu (ten totiž další podporu contras zakázal). USA nakonec v roce 1987 po vyjádření aféry Irangate přestaly contras podporovat.

George Bush starší (1989-1993)

Za George Bushe skončila studená válka. Padla Berlínská zeď (9.11.1989 - konec studené války) a rozpadl se Sovětský svaz (1991).

Za jeho vlády došlo k dvěma významným vojenským akcím:

1) **Invaze do Panamy** - prosinec 1989. Cílem operace bylo zajmout panamského prezidenta Manuela Noriegu, který vládnul jako diktátor a organizoval obchod s drogami (pašování kokainu z Kolumbie do USA). Noriega byl Američany svržen, zajat a převezen do USA, kde ho americký soud odsoudil ke 40 letům vězení.

2) **Druhá válka v Zálivu** (operace Desert Storm) - 1991 - viz Konflikty.

Bill Clinton (vlastním jménem William, 1993-2001)

Za Billa Clintona se USA výrazně angažovaly v Evropě. NATO bombardovalo srbské pozice v Bosně (1995) a později i Jugoslávii během konfliktu v Kosovu (1999). Zároveň Američané „hlídali“ Saddáma Husajna, aby nenarušoval bezletové zóny v Iráku a spolupracoval se zbrojnými inspektory OSN.

Intervence v Somálsku (Operace Restore Hope): 1992 - 1994. V Somálsku zuřila občanská válka a vypuknul zde hladomor (v letech 1991-1992 tu zemřelo hlady 300000-500000 lidí). OSN rozhodla o nasazení vojsk pod velením Američanů. USA zde neměly žádné zájmy a intervenovaly z humanitárních důvodů (zastavit hladomor). Operace se účastnilo 30000 Američanů a dalších 35000 vojáků OSN. Operace skončila neúspěchem a jednotky USA i OSN se nakonec stáhly (viz film „Černý jestřáb sestřelen“). Chaos v Somálsku je dodnes, v zemi navíc operují námořní piráti.

Rasové nepokoje v Los Angeles (1992). Soud osvobodil bílé policisty, kteří brutálně zbili na ulici černocho. To natočil jeden muž na videokameru. Černoši v Los Angeles začali rabovat. Do města byla poslána armáda (11000 vojáků) a byl vyhlášen výjimečný stav. Celkem si nepokoje vyžádaly 54 mrtvých, zatčeno bylo přes 13000 lidí.

Aféra Lewinská: 1998 - 1999. Bill Clinton lhal pod přísahou - tvrdil, že neměl sexuální styk se svou asistentkou Monikou Lewinskou. Později však byl nucen tento styk přiznat. Republikáni využili tohoto

faktu a pokusili se Clintona odvolat v procesu tzv. impeachmentu (odvolání prezidenta při závažném obvinění). Byl obviněn z křivé přísahy a maření vyšetřování. Clinton nakonec odvolán nebyl.

George Bush mladší (2001-2009)

11. září 2001. Teroristický útok na USA. Teroristická organizace al-Kaidá spáchala útok unesenými dopravními letadly. Dvě letadla narazila do věží WTC v New Yorku, jedno do budovy Pentagonu ve Washingtonu D.C. a čtvrté letadlo spadlo v Pensylvánii. Celkem přišlo o život přes 3000 lidí. USA vyhlásily boj proti terorismu. NATO krátce po útoku prohlásilo, že poprvé v historii aliance byl naplněn článek 5 Washingtonské smlouvy (napadena členská země NATO). Usáma bin Ládín a al-Kaidá měly **základny v Afghánistánu** pod ochranou místního vládnoucího fundamentalistického hnutí Taliban. Al-Kaidá měla už předtím na svědomí útoky na americké ambasády v Nairobi a Dár es Salaamu (1998 - celkem 263 mrtvých) a na americký torpédoborec USS Cole, kotvící v Adenu (Jemen).

USA a jejich spojenci obsadili Afghánistán a svrhli hnutí Taliban. Boje v Afghánistánu však trvají dodnes. Účastní se i Česká republika - máme tu bojové jednotky. Usáma bin Ládín byl nakonec Američany odhalen a zastřelen v Pákistánu (2011).

Guantánamo - na této americké základně na Kubě byli internováni zajatci, které Američané pochytili v Afghánistánu. Docházelo zde i k mučení a ponižování vězňů, kteří jsou tu drženi často dlouhé roky bez soudu (místo nespadá pod jurisdikci amerických soudů). USA navíc na základně porušují ženevské konvence o zacházení s válečnými zajatci.

Třetí válka v zálivu - 2003. Američané a jejich spojenci (VB, Austrálie, Polsko) obsadili Irák a svrhli Saddáma Husajna, který byl zatčen a v roce 2006 odsouzen iráckým soudem k smrti a popraven. Klid v Iráku není dodnes.